

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	12-24/273165
Otsuse kuupäev	22.02.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Viking Security AS-i vaidlustus Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse minikonkursi „Riigilaevastiku nõrkvoolukaabelduse tööd“ (viitenumber 273165) tulemusena 19.12.2023 sõlmitud hankelingu nr 5-3/23-0291-1 tühisuse tuvastamiseks või alternatiivselt tühisuse asjaolude tuvastamiseks, hankelingu jõusse jätmiseks ja tähtaja lühendamiseks
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Viking Security AS, esindajad vandeadvokaadid Margus Kõiva ja Kuldar-Jaan Torokoff Hankija, Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus, esindaja vandeadvokaat Keidi Kõiv
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, OÜ Netroom, Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata Viking Security AS-i vaidlustus Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse minikonkursi „Riigilaevastiku nõrkvoolukaabelduse tööd“ (viitenumber 273165) tulemusena 19.12.2023 sõlmitud hankelingu nr 5-3/23-0291-1 tühisuse tuvastamiseks või alternatiivselt tühisuse asjaolude tuvastamiseks, hankelingu jõusse jätmiseks ja tähtaja lühendamiseks.
2. Mõista Viking Security AS-ilt Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse kasuks välja lepingulise esindaja kulud summas 1665 eurot käibemaksuta.
3. Jätta Viking Security AS-i poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 04.12.2023. a alustas Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus (edaspidi ka Hankija) raamlepingu alusel korraldatavat minikonkursi „Riigilaevastiku nõrkvoolukaabelduse tööd“ (viitenumber 273165) (edaspidi Minikonkurss) ja tegi väljavalitud ettevõtjatele kättesaadavaks riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Vastavustingimused ja Tehniline kirjeldus (edaspidi TK). Minikonkurss on korraldatud riigihanke „Erinevate IT seadmete ning kaablite paigalduse, rikke tuvastamise ja kõrvaldamise teenuse ostmise“ (viitenumber 243099) sõlmitud raamlepingu alusel.

Minikonkursil pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 11.12.2023. a, esitasid pakkumuse Viking Security AS, OÜ Netroo ja Hansavalve OÜ.

2. 13.12.2023. a tegi Hankija otsuse lükata tagasi Viking Security AS-i ja Hansavalve OÜ pakkumused ning tunnistas vastavaks OÜ Netroo pakkumus.

13.02.2024. a tegi Hankija otsuse tunnistada edukaks OÜ Netroo pakkumus.

19.12.2023. a sõlmis Hankija OÜ-ga Netroo hankelepingu nr 5-3/23-0291-1.

3. 20.12.2023. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Viking Security AS-i vaidlustus Minikonkursi otsustele ja taotlused tunnistada kehtetuks:

1) Hankija 13.12.2023 otsus lükata tagasi Viking Security AS-i pakkumus (edaspidi Vastavusotsus);

2) Hankija 13.12.2023 edukaks tunnistamise otsus.

22.12.2023 otsusega 201-23/273165 jättis vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata põhjusel, et hankeleping on sõlmitud enne vaidlustuse laekumist.

22.01.2024. a laekus vaidlustuskomisjonile Viking Security AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija ja OÜ Netroo (edaspidi ka Kolmas isik) vahel 19.12.2023. a sõlmitud hankelepingu nr 5-3/23-0291-1 tühisuse tuvastamiseks või alternatiivselt tühisuse asjaolude tuvastamiseks, hankelepingu jõusse jätmiseks ja tähtaja lühendamiseks võimalikult suures ulatuses.

25.01.2024. a kõrvaldas Vaidlustaja vaidlustuskomisjoni osundatud puudused vaidlustuses.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 01.02.2024 kirjaga nr 12.2-10/12 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 06.02.2024 ja neile vastamiseks 09.02.2024. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha ning menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Hankija. Teiseks tähtpäevaks esitasid seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Hankija.

Vaidlustuskomisjon jätab tähelepanuta Vaidlustaja 09.02.2024 seisukohad koos täiendava menetluskulude taotlusega. Nimetatud tähtpäev, 09.02.2024. a, oli vaidlustuskomisjoni teate kohaselt antud selgelt üksnes esimeseks tähtpäevaks, s.o 06.02.2024. a, esitatud seisukohtadele vastamiseks ning kuna selleks tähtpäevaks esitas seisukohad üksnes Vaidlustaja ise, ei olnud Vaidlustajal 09.02.2024. a ka millelegi vastata (Vaidlustaja ei vaidle vastu Hankija 06.02.2024. a esitatud kulude taotlusele). Vaidlustajale ei pea jääma vaidlustusmenetluses viimase sõna õigus.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Viking Security AS**, vaidlustuses ja 06.02.2024. a esitatud täiendavates seisukohtades põhjendatakse taotlusi alljärgnevalt.

5.1. Vaidlustaja sai vaidlustuskomisjoni 22.12.2023 otsusest teada, et Minikonkursi tulemusena sõlmis Hankija OÜ-ga Netroo 19.12.2023. a hankelepingu nr 5-3/23-0291-1.

Vastavusotsuse õigusvastasus

5.2. Hankija tugines Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamisel kahele alusele;

1) projektiplaanis töö tegija(te) kohta esitatud andmed;

2) riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute kohta esitatud andmed.

5.3. Vastavustingimuste kohaselt pidi pakkuja esitama projektiplaani. Kuna Hankija ei kehtestanud projektiplaani vormi, pidid pakkujad koostama projektiplaani oma äranägemisel. Projektiplaani sisule kehtestas Hankija vastavustingimuse 6 alap-is 1 järgmise tingimuse: *Iga projektiplaani töö kohta peab olema kirjeldatud töö nimetus, töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestus inimehtundides ja tähtaeg* (edaspidi Tingimus 1).

5.4. Vastavusotsuse põhjenduste kohaselt ei ole Vaidlustaja projektiplaanis esitatud projektiplaani töö kohta töö tegija(te) rolli/nime. Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks alus puudus, kuna Vaidlustaja esitas töö tegijate rollid. Vaidlustaja pakkumuse dokument

„Projektiplaan“ (edaspidi Projektiplaan) on vormistatud tabelina, mille tulp „Töö tegijate roll“ on vastavalt täidetud, sh iga Projektiplaani töö kohta on näidatud töö teostamisel kasutatavate töö tegijate rollid.

Tingimuse 1 sõnastusest järeldas Vaidlustaja, et tuleb esitada töö tegija(te) roll või nimi (sõna alternatiive märkiv kaldkriips on tähenduselt võrdne sidendiga „või“). Eesti Keele Instituudi Eesti õigekeelsuskäsiraamatu teatmiku kohaselt ei ole kaldkriipsu soovitatav kasutada koos kehtivate rindliikmete vahel (e tähenduses „ja“). Mõistlik lugeja ei saanud eeldada, et pakkumuses tuleb esitada nii töö tegija(te) roll kui ka töö tegija nimi. Vaidlustaja esitas kõik RHAD-is nõutud andmed ning töö tegija(te) rolli esitamisel puudus pakkujal kohustus esitada täiendavalt töö tegija(te) ametinimetus, nimi vms andmed.

5.5. Töö tegijate nime või ametinimetuse fikseerimine pakkumuses oleks olnud eesmärgipäratu ja ebaproportsionaalselt piirav tingimus. Isegi, kui Hankija algne eesmärk oleks olnud töö tegija(te) rolli ja nime esitamine pakkumuse koosseisus, ei sätestanud Hankija seda nõuet RHAD-is. Olukorras, kus hanketingimuste ebaselgus on toonud kaasa vormivea ja haldusakti õigusvastasuse (HMS § 54 ja § 55 lg 1), oli Hankijal kohustus eelistada haldusakti sellist tõlgendust, mis vastab keskmise mõistliku adressaadi arusaamale haldusakti sisust. Hankija oleks saanud väidetavad puudused Vaidlustaja Projektiplaanis kõrvaldada küsimuste esitamisega.

5.6. Vastavustingimuste 6 alap- 4 kehtestas Hankija projektiplaani sisule tingimuse: *Riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud (lähtuvalt käesolevast projektist) on esitatud selgelt, detailset, läbimõeldult, struktureeritult ja põhjendatult.* (edaspidi Tingimus 2).

Vaidlustaja esitas riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud Projektiplaani viimasel lehel.

Pakkumuses esitatud andmed tuginevad Vaidlustaja pikaajalisele kogemusele ning valitud detailsed meetmed katavad kogu tööprotsessi kõrgendatud riskiga etapid. Tegemist oli kaalutletud ja läbi mõeldud meetmetega. Esitatud meetmed struktureeriti pakkumuses vastavalt tööprotsesside loogikale, alates tööde planeerimisest kuni hüpoteetiliste tööjõuga seotud riskide maandamiseni tööde teostamise etapis. Riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud vastavad RHAD-ile.

5.7. Vastavusotsuse põhjenduste kohaselt on riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute osa Projektiplaanis esitatud puudulikult, kuna ei ole selgelt ja detailselt välja toodud riskide haldust. Hankija hinnangul ei ole Vaidlustaja läbi mõelnud ega põhjendanud riskide haldust, mille tõttu võivad tööde käigus tekkida ootamatud seisakud ja lisakulud.

Hankija esitas otsuses meelevaldse väite, et Vaidlustaja on jätnud riskide halduse läbi mõtlemata või põhjendamata. Vastavusotsuses pole välja toodud ühtegi olulist riski, mis pakkumuse põhjal jääks maandamata või haldamata ning mille maandamist või haldamist RHAD nõuaks. Seega on väär Hankija väide, nagu eksisteeriks hangitava töö teostamisel maandamata ja haldamata riskid, mis võivad viia seisakute ja lisakuludeni.

5.8. Vaidlustaja ei ole jätnud käsitlemata ühtegi riski, mille maandamine ja haldamine on hangitava töö sisu ja eesmärgi arvestades põhjendatud ja vajalik. Vaidlustaja Projektiplaani terviklikul rakendamisel oleks ootamatute seisakute ja lisakulude risk maksimaalselt maandatud. Vaidlustaja Projektiplaani riskide maandamise punkti all ei ole laevu eraldi välja toodud, kuid selle eripärase riski maandamise sisu kajastub samuti Vaidlustaja riskide maandamise ettepanekus. Hankija keskne etteheide on, et Vaidlustaja ei ole riskidega seonduvat piisavalt läbi mõelnud. Tegemist on formaalse puuduse kahtlusega, mida Vaidlustaja oleks saanud kõrvaldada selgituste andmise etapis, põhjendades täiendavalt valitud riskide maandamise võimalusi ja halduse ettepanekuid.

5.9. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi RHS § 114 lg 2 alusel, põhjendusega, et see ei vasta RHAD-i tingimustele. Kuna pakkumus vastas RHAD-i tingimustele, on Hankija Vastavusotsus õigusvastane.

5.10. Isegi, kui Vaidlustajal oli Projektiplaanis täiendava teabe esitamise kohustus, millega Vaidlustaja ei nõustu, sai täiendava teabe esitamata jätmine olla ainult formaalne puudus. Hankijal oli võimalik veenduda pakkumuse tingimustele vastavuses ja võimalus küsida RHS § 114 lg 2 alusel selgitusi, kuid Hankija jättis selgitused küsimata.

Hankelepingu tühisuse tuvastamine

5.11. Raamlepingu alusel sõlmitud hankeleping on RHS § 31 lg 1 kohaselt tühi, kui hankija on hankelepingu sõlmimisel rikkunud RHS § 30 lg-s 9 sätestatud minikonkursi tingimusi ja hankija ei ole esitanud RHS § 30 lg-s 11 nimetatud teadet.

Hankija ei esitanud igale raamlepingu osapooliks olevale pakkujale hankelepingu sõlmimise otsuse kohta teadet RHS § 30 lg 11 alusel ega kohaldanud hankelepingu sõlmimisele eelnevat ooteaega. Seega on Vaidlustajal kaebeõiguse RHS § 30 lg 1 alusel.

5.12. Hankija rikkus Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamisel ja OÜ Netroo pakkumuse edukaks tunnistamisega Minikonkursi tingimusi. Hankija 13.12.2023 otsuste alusel sõlmitud hankelepingu tühisuse eeldused on vaidlustuse ja RHS § 31 lg 1 alusel täidetud.

5.13. RHS § 197 lg 3 kohaselt võib vaidlustuskomisjon RHS § 185 lg 4 p-i 6 alusel esitatud vaidlustuse rahuldamisel otsusega:

- 1) tuvastada hankelepingu tühisuse RHS § 31 alusel; või
- 2) jätta hankelepingu jõusse, lühendades hankelepingu tähtaega, kui on tuvastatud tühisuse asjaolude olemasolu RHS §-i 31 alusel. Otsuse tegemisel võetakse arvesse olulist avalikku huvi, mida võidakse kahjustada hankelepingu tühisuse korral.

5.14. Vaidlustaja on Minikonkursil esitanud kõige madalama maksumusega pakkumuse. Vaidlustaja eesmärgiks on sõlmitud hankelepingu tühisuse tuvastamisel kahju hüvitamise taotluse esitamine ja, kui see on hankelepingu täitmist ning vaidlustuskomisjoni otsust arvestades (sh hankelepingu tähtaja lühendamisel) võimalik, siis Hankijaga hankelepingu sõlmimine.

5.15. Hankija on vastavalt RHS § 30 lg 6 p-le 2 sõlminud hankelepingu osaliselt raamlepingu tingimuste ja osaliselt Minikonkursi tulemuste alusel. Hankija kehtestas Minikonkursil täiendavad tingimused, sh kohustuse esitada projektiplaan ja selle koosseisus tingimused riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute esitamiseks.

Vaidlustaja täitis projektiplaani esitamise kohustuse. Projektiplaani esitamata jätmisele tuginev pakkumuse tagasi lükkamise eeldus ei ole täidetud.

5.16. RHS § 30 lg 9 p-i 4 kohaselt sõlmib hankija hankelepingu pakkujaga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides minikonkursile kehtestatud hindamiskriteeriumide kohaselt, mis vastavad RHS §-des 85 ja 86 sätestatud tingimustele, esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse. Minikonkursil oli pakkumuse esitamise ettepaneku dokumendi „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“ kohaselt hindamiskriteeriumiks maksumus – vähim on parim. Vaidlustaja esitas Minikonkursil kõige madalama maksumusega pakkumuse.

5.17. RHS § 31 lg 1 kohaselt on hankelepingu tühisuse tuvastamine võimalik eeskätt minikonkursi tingimuste rikkumise korral, st RHS § 30 lg 9 p-des 1-4 sätestatud tingimuste rikkumisel. Hankija on vastuolus RHS § 30 lg 9 p-ga 4 sõlminud hankelepingu Kolmanda isikuga, kes ei esitanud majanduslikult kõige soodsamat pakkumust.

Hindamiskriteeriumidega vastuolus oleva otsuse langetamine ja majanduslikult ebasoodsama pakkumuse eelistamine Hankija poolt avab selle otsuse aluseks olevad kaalutlused RHS § 30 lg 9 p-i 4 alusel vaidlustuskomisjoni kontrollile. Vaidlustuskomisjonil on pädevus kontrollida vaidlustuses nimetatud asjaolusid ning anda hinnang sellele, kas Hankija väide majanduslikult kõige soodsama pakkumuse alusel hankelepingu sõlmimise kohta on õige.

5.18. Vaidlustaja hinnangul on vaidlustuskomisjonil hankelepingu tühisuse tuvastamine võimalik RHS § 30 lg 9 p-i 4 alusel, s.o tühisuse tuvastamise aluste kitsendava tõlgendamise korral. Hankija kohustused ning nende täitmise kontroll on Vaidlustaja hinnangul laiem. Direktiivi 2014/24/EL artikli 33 lg 5 preambuli kohaselt tuleb lõike 4 punktides b ja c osutatud riigihangete puhul lähtuda samadest tingimustest, mida kohaldatakse raamlepingu sõlmimise puhul, ning vajaduse korral täpsemalt määratletud tingimustest ning vajaduse korral ka muudest raamlepingu sõlmimiseks esitatud hankedokumentides sätestatud tingimustest. Hankija kohustused ei piirdu ainult menetlusnõuete täitmisega. Kui minikonkursil täpsemalt määratletud tingimuste rikkumine toob vahetult kaasa majanduslikult kõige soodsama pakkumuse (prima pakkumuse direktiivi tähenduses) eelistamise, siis on selline rikkumine hõlmatud hankelepingu tühisuse kontrolliga.

5.19. Vaidlustaja esitab alternatiivse taotluse hankelepingu tähtaja lühendamiseks RHS § 197 lg 3 p-i 2 alusel, kuigi eksisteerib arvestatav võimalus, et tähtaja lühendamine ei ole praktiliselt võimalik. Vaidlustajal puudub ülevaade Kolmanda isikuga sõlmitud lepingu tingimustest, sh Hankijale esitatud projektiplaani tingimustest. Vaidlustaja alternatiivne taotlus on esitatud juhuks, kui vaidlustusmenetluses peaks selguma tööde pikem kestvus või muud asjaolud, mille esinemisel võiks tähtaja lühendamine tulla kõne alla.

5.20. 06.02.2024. a esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.20.1. Vaidlustaja täitis Tingimuse 1 ja esitas Projektiplaani iga töö kohta töö teostamisel kasutatavate töö tegijate rollid.

Hankija on Minikonkursi tingimustele tagantjärele omistanud tähenduse, mida mõistlik pakkuja ei saanud ette näha. Hankija väidab vastuses vaidlustusele, et projektiplaanis tuli nimetada konkreetsete tööde tegijad ning seda, et projektiplaani alusel oleks tuvastatav, mitu meeskonnaliiget igas sadamas tööd tegema asub. Tingimus 1 sellise teabe esitamist ei nõua.

5.20.2. Isegi, kui Minikonkursi tingimused olid mitmeti mõistetavad (Vaidlustaja sellega ei nõustu), siis tuleb neid tõlgendada pakkuja soodsamal ja vähem koormaval viisil ning laiendavalt nii, et tagataks võimalikult suur konkurents. Hankija tõlgendus ei ole RHS-i põhimõtete ega Minikonkursi tingimustega kooskõlas ja neile põhjendustele rajanev otsus on õigusvastane.

5.20.3. Vaidlustaja ei nõustu Hankija väitega, et Vaidlustaja Projektiplaanis ei sisaldu töö tegija rolli. Projektiplaanis on üheselt määratletud, mis rolli ja pädevustega meeskond (töö tegijad) objekte teenindama asub. Hankija ei ole väitnud, et esitatud rollid oleksid mõistlikule lugejale arusaamatud või töö teostamiseks ebapiisavad.

5.20.4. Seoses Vaidlustaja Projektiplaani vastavusega Tingimusele 2 väidab Hankija, et Vaidlustaja pakkumuses puudub vastav struktuur, põhjendatus ja detailsusaste. Hankija arvates ei ole esitatud riskide kirjeldust ning läbimõeldus ei ole tuvastatav.

Minikonkursi tingimustest ei tulene pakkuja kohustust esitada riskide kirjeldust. Hankija on Minikonkursi tingimusi tagantjärele laiendanud ning pakkumuse tagasi lükkamise aluseks on õigusvastased kaalutlused.

5.20.5. Hankija ei kehtestanud Minikonkursi tingimustes pakkuja kohustust kirjeldada, milliste valdkonna eriteadmiste alusel ja millise arutluskäigu tulemusena on pakkuja riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud sõnastanud. Hankija kehtestas tingimuse, mille kohaselt pidid tingimused olema läbimõeldud. Sellele pakkumus vastas - Vaidlustaja tutvus objektidega ning ükski tõend ei kinnita, et töö tulemus oleks läbimõetlematu või meelevaldne.

5.20.6. Hankija kehtestas nõude, mille kohaselt tuli riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud esitada selgelt ja struktureeritult. Vaidlustaja esitas need kontsentreerituna, kokkuvõtlikult ja võimalikult selgelt, vältides liigseid ja Vaidlustajaga samas valdkonnas tegutsevale Hankijale üldteadaolevate asjaolude kordamist. Vaidlustaja on esitanud sisendi, milles on edukalt välditud laialivalguvust. Vaidlustaja eeldas põhjendatult, et mahuka sisendi korral kannataks selle täpsus ja selgus.

5.20.7. Hankija etteheited esitatud riskide maandamise võimalustele ja halduse ettepanekutele on otsitud ega tugine Minikonkursi tingimustele. Hankija ei kehtestanud pakkujatelt eeldatavat struktuuri, ei kehtestanud mingeid nõudeid soovitud sisendi pikkusele ega selgitanud konkursi tingimustes, milline detailsusaste on nõutav.

6. Hankija, **Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 31.01.2024 ja 09.02.2024 kirjadega) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. Minikonkursil osales 3 raamlepingu järgset partnerit, sh Vaidlustaja, kelle pakkumuse lükkas Hankija tagasi järgmisel põhjusel:

Projektiplaanis pidi iga projektiplaani töö kohta olema kirjeldatud töö nimetus, töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestus inimtundides ja tähtaeg. Pakkuja esitatud projektiplaanis ei ole esitatud projektiplaani kohta töö tegija(te) rolli/nime. Riskide maandamise võimaluste ja

halduse ettepanekute punkt on esitatud puudulikult: ei ole selgelt ja detailselt välja toodud riskide haldust. Hankija hinnangul ei ole pakkuja läbi mõelnud ega põhjendanud riskide haldust, mille tõttu võivad tööde käigus tekkida ootamatud seisakud ja lisakulud.

Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamisel eksinud. Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumust lükanud tagasi Projektiplaani esitamata jätmise tõttu vaid põhjusel, et see ei vastanud Hankija kehtestatud nõuetele.

6.2. Minikonkursi Vastavustingimuste tingimus 6 sätestab pakkuja kohustuse esitada projektiplaani, mis pidi vastama järgmistele nõuetele:

1. Iga projektiplaani töö kohta peab olema kirjeldatud töö nimetus töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestvus inimehindades ja tähtaeg.

2. Projektiplaani peab arvestama edukaks realiseerimiseks vajalike sisendite andmise aega.

3. Projektiplaani peab sisaldama varuaega (puhvrit) ja selles peab arvestama riiklike pühade, puhkepäevade ja projektiteeskonna puhkuste aegade ning arvestab etteantud projekti kestvust.

4. Riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud (lähtuvalt käesolevast projektist) on esitatud selgelt, detailselt, läbimõeldult, struktureeritult ja põhjendatult.

5. Kui projektiplaani on esitatud projektijuhtimise tarkvara formaadis (nt. mpp), siis tuleb projektiplaani esitada ka PDF-is (nimetatud nõude täitmise eest hindamiskriteeriumite alusel eraldi punkte ei anta).

Hankija tuvastas Vaidlustaja Projektiplaanis puudused vastavustingimuse 6 p-de 1 ja 4 (Tingimuste 1 ja 2) osas.

6.3. Vaidlustaja Projektiplaanis ei olnud tuvastatav töö tegija(te) roll/nimi. Hankija peab silmas, et Vaidlustaja Projektiplaani ei ole tuvastatavad töö tegijad tervikus ega ka nende rollid. Kuigi Vaidlustaja esitatud Projektiplaani on vormistatud tabelina, siis selle tulbast „töö tegijate roll“ ei nähtu töö tegijate hulk ega nende rollid. Vaidlustaja on tabelis üksnes paljasõnaliselt viidanud töö tegijate rollidele, kuid sellest ei ole tuvastatavad ei töö tegijad ega nende roll. Ei ole arusaadav, mitu meeskonnaliiget igas sadamas tööd tegema asub või milline roll konkreetselt igal meeskonnaliikmel on.

6.3.1. Ebaõige on Vaidlustaja väide, et kaldkriipsu tuleb ilmingimata mõista sõnana „või“, mitte „ja“. Töö tegija(te) roll ja nimi ei ole omavahel sõnaalternatiivid, vaid tähistavad erinevaid asju – üks isiku nime ning teine tema osa töödes. Kaldkriipsu tõlgendus ei ole Hankija hinnangul siiski vaidluse all, sest Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsus sellel ei põhine.

6.3.2. Vaidlustaja ei ole raamlepingu hanke ega Minikonkursi tingimusi vaidlustanud, mistõttu ei saa pidada asjakohaseks Vaidlustaja teemapüstistust sellest, kas ja mis eesmärki mõni tingimus kannab.

6.3.3. Vaidlustaja ei saa valikuliselt otsustada, milliseid osi tingimustest järgida ja milliseid mitte. Kui pakkuja esitab pakkumuse puudulikult, siis kannab ta ka riski, et tema pakkumus lükatakse mittevastavuse tõttu tagasi.

6.4. Hankija tuvastas, et Vaidlustaja Projektiplaanis oli riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute punkt esitatud puudulikult: *ei ole selgelt ja detailselt välja toodud riskide haldust. Vaidlustaja pole läbi mõelnud ega põhjendanud riskide haldust, mistõttu võivad tööde käigus tekkida ootamatud seisakud ja lisakulud.*

6.4.1. Vaidlustaja esitatud riskide maandamise ja riskide halduse ettepanekul puudus mistahes struktuur, põhjendus või detailsusaste. Tegemist oli üldsõnalise kirjeldusega. Riskide kirjeldus puudus tervikuna. Tuvastatav ei ole läbimõeldus ka halduse ettepanekutes. Kogumis ei vasta seega tegelikkusele Vaidlustaja viited sellest, nagu oleks Vaidlustaja riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud esitanud detailselt kirjeldatuna lähtudes Vaidlustaja pikaajalisel kogemusel nõrkvoolukaabelduse tööde valdkonnas. Ühtegi kirjeldust Vaidlustaja Projektiplaani ei nähtu.

6.4.2. Vaidlustaja pakkumuses esinenud puudused olid sisulised, mida Hankija ei pidanud lubama parandada.

6.5. Arusaamatud on Vaidlustaja viited, et puuduseid pakkumuses tuleks lugeda „vormiliseks“ või „sisuliseks“ vastavalt sellele, kas Hankija Vaidlustajalt selgitusi küsis. Meelevaldsed on Vaidlustaja tõlgendused sellest, et töötajate nimede lisamine pakkumusse ning riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute täiendamine selgitustega kvalifitseeruks formaalseks, mitte sisuliseks kõrvalekaldeks. Sellised andmed ei oleks Hankija jaoks olnud ka kontrollitavad, et need on varasemad, st kooskõlas Vaidlustaja pakkumuses esitatuga. Kogumis on Hankija seisukohal, et Vaidlustaja poolt hanketingimuste väärti mõistmine ning sellest tulenevalt puuduliku pakkumuse esitamine ei kvalifitseeru ilmseks tehniliseks veaks.

6.6. Kuivõrd Hankija poolsed rikkumised menetluse läbiviimisel puuduvad, puuduvad ka alused hankelepingu tühisuse tuvastamiseks. Hankija sõlmis hankelepingu Kolmanda isikuga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentide ja Minikonkursile kehtestatud hindamiskriteeriumide kohaselt esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse.

6.7. RHS § 117 lg 1 kohaselt hindab hankija üksnes vastavaks tunnistatud pakkumusi vastavalt riigihanke alusdokumentides nimetatud pakkumuse hindamise kriteeriumitele antud suhtelisele osakaalule. Kuna vastavaks tunnistati üksnes üks pakkumus, millist Hankija ka hindas, on põhjendamatult Vaidlustaja väide, et Hankija eksis RHS § 30 lg 9 p-i 4 vastu.

6.8. 09.02.2024. a esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.8.1. Vaidlustaja pakkumuses puudusid töö tegijate rollid. Ebaõige on Vaidlustaja seisukoht nagu sisalduks Vaidlustaja projektiplaanis iga töö kohta töö teostamisel kasutatavate töö tegijate rollid. Lihtsalt töö üldise sõnastuse nimetamine ei ole rollide väljatoomine. Pakkumusest pole mõisteta ka see, millise pädevusega ja mitu inimest sellist rolli täitma asuvad. Vaidlustaja pakkumusest ega ka vaidlustusmenetluses esitatud tõenditest selliseid asjaolusid ei nähtu.

6.8.2. Asjakohatu on Vaidlustaja püüd tugineda Hankija kohustusele tõlgendada hanketingimusi Vaidlustajale soodsamalt, kuivõrd Vaidlustaja ei saanud sellist Hankija tõlgendust ette näha. Hankija hinnangul tuleb arvestada kahte asjaolu:

1) üksnes Vaidlustajal on tekkinud arusaamatus hanketingimuste mõistmisega. Teised menetluses osalenud ettevõtjad mõistsid vaidlustalust Tingimust 1 ning esitasid pakkumuses töö tegijate rollid Hankija soovitud viisil;

2) hanketingimuste tõlgendamine ei saa viia selleni, et tingimused tõlgendatakse olematuks. Vaidlustaja väitel on Hankija tõlgendus konkurentsi piirav, sest iga pakkuja peaks ette määrama iga töö konkreetsete tegijad ja nende konkreetsete töö tegijate poolt teenindavad objektid. Selline töökorraldus võib olla sobiv väga väikestele ettevõtetele, kus näiteks üks ja sama meeskond käib järjest läbi kõik objektid ning meeskonna koosseisus ega rollide osas mistahes muudatusi ei planeerita. Suurem teenuseosutaja tagab iga objekti teenindamise teatud rolli pädevate töötajate poolt, kuid iga objekti seostamine konkreetse töötaja isikuga oleks eesmärgipäratu, ebaproportsionaalselt koormav ja piiraks oluliselt konkurentsi.

6.8.3. Vaidlustaja seisukoht kinnitab üheselt, et Vaidlustaja ei ole pakkumuse esitamisel teostanud töökorralduslikku planeeritust ning püüab õõnestada Hankija kehtestatud hanketingimuste sisu väidetega sellest, kas need on sobivad ja eesmärgipärased. Vaidlustaja ei ole raamhanke ega ka Minikonkursi tingimusi vaidlustanud.

6.8.4. Hankija on tingimustes ette näinud nõuded, mille alusel Hankija veendub soovitava tulemuse eesmärgipärasuses ning Hankijat ei veena üksnes eeldused sellest, et Vaidlustajal on piisavalt töötajaid või kogemus, et hankelepingu täitmine saab olema nõuetekohane.

6.8.5. Vaidlustaja väitel on konkurentsi piirav teenuste seostamine konkreetsete isikutega. Vastupidiselt Vaidlustaja seisukohale on hanketingimuste tavapärane nõue, et ettevõtjad esitavad pakkumuses ka konkreetse meeskonna andmed, kes lepingut täitma asuvad.

6.8.6. Vaidlustaja eksib sellest, justkui võimaldaks tingimused Vaidlustajal seada lepingut täitma töötajaid vastavalt Vaidlustaja suvale. TK p-i 1.4 kohaselt on Minikonkursi lahutamatuks osaks raamhanke nr 243099 osa 3 tehniline kirjeldus, mille p 4.2.7.1 sätestas, et enne paigaldustööde teostamist esitatakse Hankijale andmed töid teostava(te) isiku(te) kohta. Hankijal on õigus teha taustakontroll karistusregistrist pakkuja poolt hankelepingu täitmiseks

esitatava(te)le meeskonnaliikme(te)le ja juhul, kui meeskonnaliikmel on kehtiv(ad) karistused, peab pakkuja nimetatud isiku välja vahetama oma kulude eest.

6.8.7. Ebaõige on Vaidlustaja väide hanketingimuste tõlgendamisest pakkujale soodsamal viisil. Kehtiva praktika kohaselt tuleb riigihanke alusdokumentide tingimusi tõlgendada lähtuvalt hanke eesmärgist ja muudest olulistest asjaoludest. Seega ei tule mistahes mitmeti tõlgendatavuse puhul asuda kohehelt tingimusi pakkujale soodsalt tõlgendama, vaid vaadata tuleb ka teisi olulisi asjaolusid. Antud juhul räägivad kõik muud asjaolud, sh teiste pakkujate pakkumused, RHAD jne, Vaidlustaja seisukohale vastu. Ka tingimuste tõlgendamine pakkuja kasuks ei saa tingimuse sisu ja olemust kahandada nullini.

6.8.8. Vaidlustaja pakkumuses puudus nõuetekohane riskide maandamise võimaluste ja riskide halduse ettepanek, mille puudumist püüab Vaidlustaja õigustada väitega, et Hankija ei nõudnud riskide maandamise kirjeldust. Lisaks sellele asub Vaidlustaja enda pakkumuse puuduseid sisustama pakkuja väidetava kogemuse ja igapäevatööga.

6.8.9. Hankija ei mõista Vaidlustaja viidet sõna „kirjelduse“ kontekstis. Hankija nõudis riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute selget, detailset, läbimõeldud, struktureeritud ja põhjendatult esitamist. Ainuüksi eeltoodu koos detailsuse ja põhjendustega eeldab teatava kirjelduse esitamist, millest oleks võimalik Hankijal sisuliselt tuvastada, kas pakutud riskide maandamise võimalused ja ettepanekud nende ellu rakendamiseks on tehtud läbimõeldult, detailselt ja põhjendatult. Hankija ei ole tagantjärele laiendanud ühtegi hanketingimust.

6.8.10. Pakkujad olid vabad otsustama, millist teadmist ja arutluskäiku nad soovivad rakendada, kuni see vastab kõigile Hankija nõutud detailidele. Üksnes asjaolu, et Vaidlustaja eeldas, et ta esitab selle kontsentreerituna (millist nõuet Hankija ei kehtestanud, vaid vastupidi - nõudis detailsust) ega korda üldteada asjaolusid (millist nõuet Hankija ei kehtestanud, vaid vastupidi - nõudis selgust, detailsust, põhjendatust, läbimõeldust) ning väldib laialivalgust, on olnud Vaidlustaja enda otsustus, mis ei vastanud aga Minikonkursil nõutud sisendile. Hankija ei saa Vaidlustaja esitatud minimaalsele teabele ise detaile juurde mõelda või oletada sellega seotud asjaolusid.

7. Kolmas isik, OÜ **Netroo**, vaidlustusmenetluses oma seisukohta ei esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vaidlustaja taotleb Hankija ja OÜ Netroo vahel Minikonkursi tulemusel 19.12.2023. a sõlmitud hankelepingu nr 5-3/23-0291-1 (edaspidi Hankeleping) tühisuse tuvastamist või alternatiivselt tühisuse asjaolude tuvastamist, hankelepingu jõusse jätmist ja selle tähtaja lühendamist võimalikult suures ulatuses.

Vaidlustaja on seisukohal, et Hankeleping on tühine tulenevalt RHS § 31 lg-st 1, kuna Hankija rikkus Hankelepingu sõlmimisel Minikonkursi tingimusi.

9. RHS § 185 lg 4 p-i 6 alusel võib vaidlustada hankelepingu, *kui hankija on sõlminud hankelepingu käesoleva seaduse § 30 lõikes 9 sätestatud korda rikkudes.*

RHS § 30 lg 9 p-id 1–4 sätestavad tingimused minikonkursi läbiviimiseks. Seejuures sätestab lg 9 p 4, et *hankija sõlmib hankelepingu pakkujaga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides minikonkursile kehtestatud hindamiskriteeriumite kohaselt [---] esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse.*

Minikonkursi korraldamise aluseks oleva raamlepingu sõlmimiseks korraldatud riigihanke ning Minikonkursi puhul on Hankija kehtestanud ühe hindamise kriteeriumi – madalam kogumaksumus.

RHS § 31 lg 1 kohaselt on *raamlepingu alusel sõlmitud hankeleping tühine, kui hankija on hankelepingu sõlmimisel rikkunud käesoleva seaduse § 30 lõikes 9 sätestatud minikonkursi tingimusi, välja arvatud juhul, kui hankija on kohaldanud lõikes 11 sätestatut.*

Puudub vaidlus, et käesoleval juhul ei ole Hankija RHS § 30 lg-s 11 sätestatut kohaldanud.

10. Vaidlustuse kohaselt seisneb Minikonkursi tingimuste rikkumine Hankija poolt selles, et kuna Hankija lükkas õigusvastaselt tagasi Vaidlustaja pakkumuse, mis oli ainsa hindamise kriteeriumi (madalam maksumus) kohaselt soodsaim ning tunnistas edukaks Kolmanda isiku pakkumuse, kui ainsa vastavaks tunnistatud pakkumuse, sõlmis Hankija Hankelepingu

pakkujaga, kes esitas pakkumuse, mis oli kõrgema maksumusega, kui Vaidlustaja pakkumus. Juhul, kui Hankija oleks tunnistanud vastavaks Vaidlustaja pakkumuse, oleks Hankijal tulnud tunnistada Vaidlustaja pakkumus edukaks ning sõlmida hankeleping Vaidlustajaga.

11. Vaidlustuskomisjon mõonab, et Hankelepingu tühisuse tuvastamiseks tuleb kontrollida, kas Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on õiguspärane. Kui Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on õiguspärane, ei ole Hankeleping tühine. Kui Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks õiguspärane ei ole, siis tulenevalt hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest ei ole õiguspärane ka Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks ning selle alusel sõlmitud Hankeleping on tühine.

12. Puudub vaidlus, et Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi, kuna Vaidlustaja Projektiplaani ei vastanud järgmistele Vastavustingimuste p-i 6 (vt ka käesoleva otsuse p 6.2) alap-ides 1 ja 4 kehtestatud nõuetele (Tingimused 1 ja 2), mida esitavad projektiplaani pidi sisaldama:

1) *iga projektiplaani töö kohta peab olema kirjeldatud töö nimetus töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestvus inimtundides ja tähtaeg* (samast sõnastuses kehtestatud ka TK p-is 6.2.1);

2) *riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud (lähtuvalt käesolevast projektist) on esitatud selgelt, detailselt, lähimõeldult, struktureeritult ja põhjendatult* (samast sõnastuses esitatud ka TK p-is 6.2.4).

13. Vastavusotsuses põhjendas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamist järgmistest mittevastavustest:

1) projektiplaanis pidi iga projektiplaani töö kohta olema kirjeldatud töö nimetus, töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestus inimtundides ja tähtaeg. Pakkujat esitatud projektiplaanis ei ole esitatud projektiplaani kohta töö tegija(te) rolli/nime;

2) riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute punkt on esitatud puudulikult: ei ole selgelt ja detailselt välja toodud riskide haldust. Hankija hinnangul ei ole pakkujat läbi mõelnud ega põhjendanud riskide haldust, mille tõttu võivad tööde käigus tekkida ootamatud seisakud ja lisakulud.

14. Vastavustingimuste kohaselt tuli pakkujatel esitada projektiplaani vabas vormis dokumendina. Vaidlustaja esitas Projektiplaani tabeli kujul, kus kõikide tööde asukohtade kohta olid märgitud äärmiselt lakooniliselt töö tegijate rollid¹. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja Projektiplaanis töö tegijate nimesid ei esitatud.

14.1. Vaidlustuskomisjon mõistab Tingimuse 1 vaidlusalust osa [---] *iga projektiplaani töö kohta peab olema kirjeldatud töö nimetus, töö tegija(te) roll/nimi* [---] niimoodi, et pakkujat esitatavas projektiplaanis tuli iga töö kohta esitada muuhulgas nii töö tegija(te) roll ja nimi:

1) õige on Vaidlustaja väide, et üldjuhul on sõna alternatiive märkiv kaldkriips tähenduselt võrdne sidendiga „või“. Samast mõonab ka Vaidlustaja viidatud Eesti õigekeelsuskäsiraamat, et eesti keeles kasutatakse kaldkriipsu ja-sõna asemel, kuigi Eesti õigekeelsuskäsiraamat seda ei soovita. Seega ei ole välistatud, et konkreetses kontekstis võib kaldkriips tähendada ka ja-sõna või sidekriipsu;

2) vaidlustuskomisjoni arvates nähtub Tingimuse 1 kontekstist, et Hankija soovis, et Projektiplaanis esitataks nii töö tegija roll, kui ka nimi. Seda eelõige põhjusel, et *töö tegija(te) roll/nime* puhul ei ole tegemist alternatiividega, millest ühe esitamine annaks Hankijale teabe selle kohta, mida ta kogumis soovib saada (nt lähtudes ühest kolmest „töö tegijate rollist“, mis Vaidlustaja Projektiplaanis toodud on, ei saa teha mingit järeldust selle kohta, kes Vaidlustaja spetsialistidest (Vaidlustaja enda väitel on tema nõrkvoolusüsteemidega tegelevate töötajate arv üle 50) tegelikult tööd tegema hakkab. Samuti ei annaks teave, et tööd teevad nt Aksel Tamm ja Raivo Rebane Hankijale, kellelt ei saa eeldada pakkujat töötajate pädevuse ning oskuste tundmist, teavet, milline on nende töötajate roll töö tegemisel).

14.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi hoolsal pakkujal oleks pidanud Tingimust 1 lugedes

¹ Vaidlustaja käsitleb kogu enda Projektiplaani ärisaladusena. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja poolt Projektiplaanis välja toodud „Töö tegijate rollide“ ega ka „Riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute“ osas, mis on asjassepuutuvad praeguses vaidluses, ei ole midagi sellist, mis sisuliselt vastaks ärisaladuse mõistele. Kuna käesolevas otsuses puudub aga otsene vajadus eelnimetatud Projektiplaani osade välja toomiseks ning võimaliku vaidluse vältimiseks, jätab vaidlustuskomisjon konkreetsed sõnastused välja toomata.

tekkima vähemalt kahtlus, et Hankija soovib projektiplaanis nii töö tegija(te) rolli kui ka nime esitamist, on töötajate nimede esitama jätmise puhul Vaidlustaja Projektiplaanis tegemist niisuguse puudusega, mida oleks saanud kõrvaldada selgituse küsimisega pakkumuse kohta. Seda Hankija teinud ei ole.

15. Vaidlustaja Projektiplaani viimase reana on välja toodud *Riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud: [---]*, mille Vaidlustaja on esitanud Tingimuse 2 täitmiseks.

Koos kahe sidesõnaga on *Riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute* (edaspidi ka Ettepanekud) pikkus Projektiplaanis täpselt üheksa (9) sõna. Vaidlustuskomisjon ei ole arvamisel, et sõnaohtrus on väärtus omaette, pigem vastupidi, kuid leiab, et seitsme sõnaga esitatud käibetõdesid ei ole võimalik käsitleda riskide maandamise võimaluste ja halduse ettepanekute esitamisenä *detailselt, struktureeritult ja põhjendatult* nagu Tingimuses 2 on nõutud.

15.1. Isegi kui nõustuda Vaidlustaja väitega, et tema Projektiplaanis on riskide maandamise võimalused ja halduse ettepanekud väljendatud *selgelt*, siis nende *läbimõeldust* saaks hinnata üksnes selle info alusel, mis Projektiplaanis on esitatud. Vaidlustaja Projektiplaani ei ole kuidagi võimalik kontrollida, et tegemist oleks *läbimõeldud* võimaluste ja ettepanekutega.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja täiendavates seisukohtades esitatud väitega, et Ettepanekute esitamisel vältis Vaidlustaja temaga samas valdkonnas tegutsevale Hankijale üldteadaolevate asjaolude kordamist ning esitas sisendi, milles on edukalt välditud laialivalgust. Vaidlustuskomisjoni arvates on Vaidlustaja Projektiplaani viimasel real esitanud üksnes üldteada asjaolusid ning Ettepanekute üldistuse aste on sedavõrd lai, et neile võib soovi korral anda väga erineva sisu.

15.2. Nagu juba eespool märgitud, ei vasta Vaidlustaja Projektiplaani viimane rida RHAD-i nõuetele, et Ettepanekud peavad olema esitatud *detailselt, struktureeritult ja põhjendatult*. Ükski (olenevalt hinnangust) kolmest või neljast võimalusest või ettepanekust, mis Vaidlustaja Projektiplaanis on välja toodud, ei ole esitatud viisil, mida ka parima tahtmise juures saaks pidada *detailseks*, täielikult puudub mõistetav struktuur (seega pole Ettepanek *struktureeritud*) ning igal juhul ei ole toodud põhjendusi (Ettepanekud pole esitatud *põhjendatult*).

15.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja Projektiplaanis esinevat mittevastavust Tingimusele 2 ei olnud võimalik kõrvaldada ka selgituste küsimisega RHS § 46 lg 4 alusel.

Riigikohus on otsuse nr 3-3-1-24-13 p-s 22 selgitanud, et Hankija kaalutusõigus täiendavate dokumentide, andmete ja selgituste nõudmisel ei tähenda õigust otsustada nõude esitamise üle meelevaldselt, kuna see ohustaks pakkujate võrdset kohtlemist. *Selleks, et mitte anda pakkujale võimalust kõrvaldatava puuduse korral dokumentide täiendamiseks, peab hankijal olema kaalukas põhjus [---]*. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kaalukaks põhjuseks on muuhulgas see, kui pakkumusest nähtuvalt on selge, et puudus ei ole selgitustega kõrvaldatav ning puuduse sisulise hindamiseks ei vaja hankija lisateavet.

Vaidlustaja Projektiplaanis esitatud Ettepanekud on sedavõrd üldisõnalised, et igasugune selgituse andmine nende kohta, mis oleks kõrvaldanud vastuolu Tingimusega 2, tähendanuks tegelikult uue dokumendi esitamist, mis omaks Tingimusele 2 vastavat sisu, see tähendanuks aga pakkumuse muutmist ning Vaidlustajale põhjendamatult eelise andmist teiste pakkujate ees, mis oleks vastuolus RHS § 3 p-s 2 kehtestatud isikute võrdse kohtlemise põhimõttega.

15.4. Eeltoodud põhjustel leiab vaidlustuskomisjon, et Vaidlustaja Projektiplaani ei vasta Tingimusele 2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et tegemist oli sisulise puudusega Vaidlustaja pakkumuses ning Hankija ei pidanud ega saanud anda Vaidlustajale võimalust selgitustega puuduste parandamiseks.

16. Kuna pakkumuse tagasilükkamiseks piisab ühest sisulisest mittevastavusest riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele (käesoleval juhul esineb Vaidlustaja Projektiplaani mittevastavus Tingimusele 2), ei muuda Hankija otsust Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks õigusvastaseks see, et vaidlustuskomisjoni hinnangul oleks Vaidlustaja pakkumuse mittevastavust Tingimusele 1 olnud võimalik kõrvaldada selgituste küsimisega.

17. Arvestades käesoleva otsuse p-des 15-16 esitatud põhjendusi on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks vastab RHAD-i tingimustele ja on õige. Tulenevalt hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest on seega

õiguspärane ka Hankija otsus tunnistada edukaks ainus Minikonkursil vastavaks tunnistatud pakkumus. Järelikult ei ole Hankija rikkunud Minikonkursi tingimusi, mistõttu Hankija poolt Kolmanda isikuga sõlmitud Hankeleping ei ole tühine ning vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

Vaidlustusmenetluse kulud

18. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

18.1. Hankija on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks kogusummas 2046,10 eurot (käibemaksuta), 11,06 h õigusabi osutamise eest. Esindaja tunnitasu on 185 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Hankija lepingulise esindaja kulud põhjendamatult suured. Vaidlustusasi on harilikust vähem mahukas ning pole keskmisest keerukam. Vaidlustuskomisjoni hinnangul on vajalikud ja põhjendatud Hankija lepingulise esindaja kulud 9 töötunni ulatuses, seega 1665 eurot (käibemaksuta), mis tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

18.2. Kolmas isik ei ole vaidlustusmenetluses osalenud ega kulude hüvitamise taotlust esitanud.

18.3. Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

Taivo Kivistik
(allkirjastatud digitaalselt)